

Björn Sundmark

Teskedsgumman – en publikationshistoria på tre språk

*Providing an exhaustive overview of this rich material is challenging since it is scattered over books and magazines in Sweden and Norway that do not overlap.
(Lassén-Seger & Skaret 3)*

Abstract: The article, "Mrs Pepperpot: a publication history in three languages," is an attempt at providing a chronological and comprehensive overview of Alf Prøysen's Mrs Pepperpot stories. The underlying argument is that only by looking at the publication history of the Mrs Pepperpot books in both Norway, Sweden and Great Britain is it possible to establish a complete corpus of the published stories. The overview shows that 57 stories were published between 1956 and 2010. It also shows a much greater degree of correspondence between the Swedish and English publications than with the Norwegian. Finally, a major discrepancy has to do with the varying degree of inclusion (and time of publication) of the 26 stories originally issued in the Swedish periodical Veckorevyn 1968–69. The article also charts the publication of Mrs Pepperpot stories in other media, such as periodicals, radio, and TV, and points to the media versatility of the Mrs Pepperpot stories as well as to Prøysen's own improvisatory storytelling style and his willingness to recycle and remediate his stories.

Keywords: Alf Prøysen, Mrs Pepperpot, periodicals, media, publication history, textual criticism

Inledning

Ett återkommande forskningsproblem när det gäller studier av Alf Prøysens Teskedsgumma är att det har saknats tillförlitlig och heltäckande information om utgivningen. Dels har det att göra med Prøysens improvisatoriska sätt att komponera sina berättelser (Ska-

ret) – det är exempelvis inte ovanligt att det finns ett flertal versioner av samma grundhistoria, och det kan i vissa fall vara vanskligt att avgöra vad som är en självständig historia och vad som bara är ytterligare en variant – dels har svårigheterna att göra med att Prøysens Teskedsgumme-berättelser inte först publicerades på ett språk, för att sedan översättas. I stället för att utgå från utgivning på ett enda språk, handlar det i Prøysens fall om en trespråkig publikationshistoria där somt först gavs ut på norska, somt på svenska, och åter annat på engelska. Givetvis försvårar detta för den som vill skaffa sig en överblick. Den här textkritiska artikeln utgör därför ett försök att systematisera kunskapen om de publicerade berättelserna om Teskedsgumman genom att göra 1) en trespråkig sammanställning över alla publicerade sagor, 2) upprätta en tentativ kronologi för sagorna, och 3) visa hur sagorna har översatts och remedieras.¹

Utgångspunkten är bokpublikationer, och för att inte göra framställningen alltför svåröverskådlig nöjer jag mig här med att ta upp när en viss saga publicerats i bokform första gången på respektive språk. Jag hänvisar också till Prøysens utgivning i periodika, som norska *Kooperatøren* (1955–1959) och svenska *Veckorevyn* (1968–1969), liksom till hans manustexter till den svenska julkalendern (1967) och TV-serien (1973) samt till de två första bilderböckerna.² Men kärnan i framställningen och det som ligger till grund för den resulterande uppställningen och den föreslagna ordningsföljden och numreringen, är de texter som tryckts i bokform. Detta är i och för sig ingen självklarhet. Man skulle i stället kunna utgå från när sagorna skrevs, snarare än när de publicerades. Min bedömning är dock att det i det här fallet hade varit vanskligt; alltsomoftast är det oklart när en viss saga³ kom till, och de förekommer ofta i ett flertal varianter.

Man kan också ha invändningar mot att ta med de sagor som publicerades i Sverige 1972 och England 1973, och som i stor utsträckning återger de 26 sagor Prøysen skrev till *Veckorevyn* 1968–1969. Dels är de postumt utgivna (Prøysen dog 1970), dels finns frågetecken kring sagornas autenticitet. Ove Røsbak skriver att Olrog "blir å betrakta som medforfatter til akkurat disse historiene" (363). Samtidigt tyder det mesta ändå på att Prøysen är den egentliga författaren även till dessa sagor: "Prøysen setter i gang, godt hjulpet av Olrog, som nå for første gang kommer med mange idéer till Prøysens verk" (363). Min uppfattning är att Olrog agerade bollplank till Prøysen, kom med vissa idéer, och framför allt bistod med kunskap om den svenska kontexten, men att historierna i allt väsentligt – språk, stil och uppbyggnad – bär Prøysens signum.

I Norge har *Veckorevy*-sagorna först på senare tid börjat tas med i Teskedsgumme-kanon, och den svenska och engelska utgivningen

har varit osynlig. Det är till exempel symptomatiskt att vare sig Sonja Hagemann i sin barnlitteraturhistoria från 1974, eller den senare *Norsk barnlitteraturhistorie* (Birkeland et al. 2005) nämner den tidiga svenska och engelska utgivningen av det här materialet. Från ett svenskt perspektiv har man också varit blind för Teskedsgummans norska rötter. Det är gummans framfart i svenska medier, inte minst i 1967 års julkalender, som har dominerat. Min utgångspunkt är en annan. Jag menar att publikationshistoriken måste förstås ur ett trespråkighetsperspektiv. Teskedsgumme-berättelser bör inte diskvalificeras för att de inte samtidigt publicerades på norska, lika litet som sagor som bara finns på norska eller engelska ska uteslutas i en verksammanställning. Utgivningen på alla tre språken bör beaktas.

Böckerna om Teskedsgumman

I den här delen av framställningen följer jag den kronologiska utgivningen av sagorna om Teskedsgumman i den ordning de publicerats i bokform på svenska, engelska och norska – och oftast i den ordningen, eftersom de svenska bokpubliceringarna som regel är tidigare än de norska och engelska.

Gumman som blev liten som en tesked

Bakgrunden till den första boken om Teskedsgumman är välkänd. 1955 skickade Alf Prøysen in den första berättelsen till en barnbokstävling utlyst av Rabén & Sjögrens förlag. Temat var "nya sagor". Han vann inte, men förlaget och dess redaktör, Astrid Lindgren, uppmuntrade honom att fortsätta. Han fick också stöd av vännerna och översättarparet Ulf och Inga Olrog. Samtidigt utvecklade han sina idéer, dels i radioprogrammet "Barnetimen for de minste" (Moe 36–37),⁴ dels i månadstidningen *Kooperatøren*.⁵ Det första radioprogrammet sändes i oktober 1955; det var "Kjerringa som ble så lita som ei teskje". Därefter kom "Teskjekjerringa og makaronisuppa", och, i tät följd, "Teskjekjerringa og blomstervasen", "Teskjekjerringa på månen", "Kråkedronningen", "Teskjekjerringa og flugua" och "Teskjekjerringa på blåbærtur". Några av de här radioberättelserna har än så länge inte tryckts i bokform. I veckotidningen *Kooperatøren* publicerades under perioden september 1955 till juli 1956 följande sagor: "Kjerringa som ble så lita som ei teskje" (1955, nr 9), "Teskjekjerringa og makaronisuppa" (1955, nr 12), "Nå skal du få enda et eventyr om kjerringa som var så lita som ei teskje" (1955, nr 12), "Kråkedronningen" (1956, nr 6) och "Teskjekjerringa som var på basar" (1956, nr 7). Av detta framgår tydligt att de fem berättelser som

ingick i den första boken, *Gumman som blev liten som en tesked* (1956), redan hade prövats i andra sammanhang.

På norska kom den första boken året efter, 1957, illustrerad av Borghild Rud. Under tiden hade Prøysen hunnit skriva ytterligare tre sagor för *Kooperatøren*: "Kjærringa på kvinneforening" (1957, nr 3), "Kjærringa som barnevakt" (1957, nr 4) och "Teskje-kjærringa på blåbærtur" (1957, nr 8). Den sistnämnda känns dessutom igen från "Barnetimen for de minste". De här tre historierna inkluderades i den norska utgåvan, *Kjerringa som ble så lita som ei teskje*. Å andra sidan saknar den norska utgåvan de andra sagor som fanns med i den svenska: "Petter Olssons hatt", "Irmelin", "Olle Sprattelman", "Sagan om potatisen som skulle till påven i Rom", "Gumman och råttungen" och "Skolläraren och myggorna". Det här är inte platsen att ingående diskutera hur valet att kombinera Teskedsgumme-sagor med andra sagor påverkar läsningen, men helt klart stärks sago-prägeln på samlingen som helhet.

När det gäller den engelska utgåvan, *Little Old Mrs Pepperpot*, gavs den ut 1959. Det är värt att notera att den inte följer den norska utgåvan utan den svenska. Det gäller såväl ordningsföljd och innehåll som illustrationer, vilket tyder på att översättningen troligtvis gjorts från svenska till engelska, snarare än från norska till engelska.

Mera om gumman som blev liten som en tesked

Mera om gumman som blev liten som en tesked kom på svenska 1958. Den inkluderar två av de sagor som fanns med i den första norska samlingen: "Gumman som blev liten som en tesked plockar bär" och "Gumman som blev liten som en tesked är barnvakt". Berättelsen om "Kjerringa på kvinnoforening" kom däremot med. Utöver dessa publicerades fyra berättelser som redan figurerat i *Kooperatøren* under det första halvåret 1958: "Teskedsgumman får en husvakt", "Den skrockfulla tanten", "Teskedsgumman och älgen" och "Teskedsgumman och den gömda skatten". Även "Teskedsgummans man" gavs ut i *Kooperatøren* (1959, nr 2) men publicerades först i bokform. Allt som allt innehåller *Mera om gumman som blev liten som en tesked* sju berättelser om Teskedsgumman samt sex andra sagor: "Alla tiders nyckelpiga", "Med stortån på långresa", "Snickare Anderssons jul", "Sagan om Gröt-Simon", "Spelemannen i lådan" och "Födelsedag i bakväntstan".

På norska kom *Teskjekjerringa på nye eventyr* 1960. Ytterligare en saga som publicerats i *Kooperatøren* (1959, nr 3) finns med i den: "Teskjekjerringa blir med i langrenn". Men därtill hade Prøysen skrivit

ytterligare en handfull sagor: "Teskjekjerringa spår i kaffegrut", "Teskjekjerringa på skolefesten", "Teskjekjerringa klör på tunga" och "Teskjekjerringa og sankthansbålet". På svenska kom de först i nästa Teskedsgumme-bok (se nedan). För övrigt innehåller den norska utgåvan inga sagor förutom de om Teskedsgumman.

Den engelska utgåvan, *Mrs Pepperpot Again*, även den 1960, följer i allt väsentligt den tidigare svenska boken, men samlar alla icke-teskedsgumme-sagor i andra hälften av boken i stället för att ha de flesta av dem i bokens mittenparti, som i den svenska utgåvan.

Teskedsgummans födelsedag

Teskedsgummans födelsedag kom 1960. Boken innehåller fem sagor som redan publicerats på norska (se ovan). Därtill kom två nya sagor: titel-berättelsen, som hämtats från *Kooperatøren* (se tabellöversikten), samt "Teskedsgumman får en lektion i naturlära". Liksom tidigare balanserades Teskedsgumme-sagorna med andra sagor: "Skomakardockan", "En saga om en liten mus", "Pojken i sagan", "Biet som dansade i Folkets park" och "Jäntan som lärde kungen äta havregrynsgröt".

Teskedsgummans födelsedag gavs inte ut på norska. I allt väsentligt fördelar sig i stället sagomaterialet i den svenska boken på *Teskjekjerringa på nye eventyr* (fem av sagorna) och *Teskjekjerringa i eventyrskauen* (två av sagorna, se nedan). Däremot gavs *Teskedsgummans födelsedag* ut på engelska under titeln *Mrs Pepperpot to the Rescue* (1963). Den innehåller samtliga berättelser från den svenska förlagan. Enda skillnaden är att man den här gången blandat Teskedsgumme-sagorna med de andra sagorna i stället för att ha dem var för sig.

Teskedsgumman i sagoskogen

Nästa bok om Teskedsgumman är *Teskjekjerringa i eventyrskauen* (1965). Boken innehåller två av de sagor som tidigare publicerats i de svenska och engelska utgåvorna av bok tre: "Teskjekjerringa har bursdagsfest" och "Teskjekjerringa tar time i naturfag". Den innehåller också "Teskjekjerringa blir med i langrenn", som tidigare getts ut i *Kooperatøren*. Men åtta nyskrivna sagor är stommen i den nya boken: "Teskjekjerringa i eventyrskauen", "Teskjekjerringa og kråkeungen", "Teskjekjerringa lærer å svømme", "Teskjekjerringa er detektiv", "Teskjekjerringa leker detektiv for annen gang", "Teskjekjerringa lærer undulat-språket", "Teskjekjerringa går i syttendemaitog" och "Teskjekjerringa får besök fra Amerika". Det är värt

att nämna att titelsagan några år senare ges ut som bilderbok (Borghild Rud) under namnet *Teskjekjerringa og kvitebjørn kong Valemon* (1972). Samma saga återfinns för övrigt i den svenska TV-serien från 1973.

I Sverige kom *Teskedsgumman i sagoskogen* 1968. Förutom de två sagor som redan getts ut i *Teskedsgummans födelsedag* överensstämmer den ganska väl med den norska utgåvan, men i stället för "Teskjekjerringa går i syttendemaitog" och "Teskjekjerringa får besök fra Amerika" inkluderas "Teskedsgumman spelar dockteater" samt två berättelser som varken återfinns i det norska eller engelska materialet: "Teskedsgummans annandag" och "Teskedsgummans julgransplundring". En tänkbar förklaring till varför Prøysen skrivit dem specifikt till den svenska utgåvan är den starka koppling till julfirande som Teskedsgumman fick i och med 1967 års julkalender i svensk radio och TV.⁶ En saga, "Teskedsgumman och papegojan", avviker så starkt från motsvarande berättelse på norska, "Teskjekjerringa lærer undulat-språket", att man skulle kunna hävda att det rör sig om en självständig saga. Men eftersom grundmotivet är detsamma väljer jag att se sagorna som varianter av samma grundberättelse. Till sist ska tilläggas att *Teskedsgumman i sagoskogen* avviker från de tidigare svenska böckerna genom att inte ha med några sagor utan gumma.

Den engelska utgåvan, *Mrs Pepperpot in the Magic Wood* (1968), följer i huvudsak den svenska, men saknar de två julberättelserna samt "Teskedsgumman och papegojan". Den engelska samlingen inkluderar däremot en allmän saga, "Sir Mark the Valiant", och håller därmed fast vid den modell som tidigare etablerats i de svenska och engelska utgåvorna med en blandning av Teskedsgumme-sagor och andra sagor.

Teskedsgumman på camping

Nästa bok, *Teskjekjerringa på camping*, kom redan 1967 på norska. Den innehåller endast en, lite längre berättelse om gumman. På svenska dröjde det till 1969 innan *Teskedsgumman på camping* publicerades. Den skiljer sig inte från den norska mer än med avseende på illustrationerna. Då är den engelska utgåvan från 1971, *Mrs Pepperpot's Outing*, intressantare. Den bibehåller samma upplägg som tidigare, med flera Teskedsgumme-berättelser kombinerade med några andra sagor. Förutom camping/outing-berättelsen, innehåller samlingen "Mrs Pepperpot and the Budgerigar" och "Mrs Pepperpot Has a Visitor from America" som saknats i *Mrs Pepperpot in the Magic*

Wood. Dessutom tas en vanlig saga med, "Gapy Gob Gets a Letter from the King".

Göta Petter! sa Teskedsgumman

År 1968 gavs den första bilderboken ut, *Göta Petter, sa Teskedsgumman*. Det är i grund och botten den allra första historien om gumman, som här kom i nytt utförande. Den svenska titeln är en eftergift till julkalendern 1967, där Birgitta Andersson som gumman såg till att göra de här orden bevingade. Boken kom ut även på norska som *Teskjekjerringa* kort och gott, och på engelska som *Mrs Pepperpot's Busy Day*. För en norsk publik var det den första bekantskapen med Björn Bergs illustrationer. Som nämnts ovan skrev Prøysen samma år ytterligare 26 sagor om Teskedsgumman för *Veckorevyn*. Det var ett stort åtagande: nästan lika många sagor som han dittills skrivit i de fem första böckerna tillsammans. Fem av de här berättelserna är bearbetningar av TV-manus (julkalendern 1967), men annars är det nytt material (Sundmark).

Den första av *Veckorevy*-sagorna som trycktes var "Teskedsgumman på julmarknad" (saga 52). Den gavs ut som bilderbok 1970 på tre språk: på svenska blev det under titeln *Här kommer jag, sa Teskedsgumman*; på norska blev det kort och gott *Teskjekjerringa på julehandel*; på engelska, slutligen, fick den heta *Mrs Pepperpot's Christmas*.

Teskedsgumman flyger och far

Två år senare, 1972, gavs ytterligare sjutton av *Veckorevy*-berättelserna ut under titeln *Teskedsgumman flyger och far*. En engelsk utgåva kom året därpå, *Mrs Pepperpot's Year* (1973) men urvalet där är anorlunda. Endast sju av de sjutton i den svenska samlingen är med, och vissa av dem, som "Mrs Pepperpot Helps Arne", avviker en hel del från *Veckorevy*-versionen och därmed från den svenska bokpublikationen, "Teskedsgumman sportlov". Å andra sidan inkluderar den engelska utgåvan "Mrs Pepperpot and the Weather", som också hämtats från veckotidningsmaterialet, men som inte fanns med i den svenska utgåvan. "Mrs Pepperpot's Christmas" gavs också utrymme i den engelska utgåvan. Även den hör till *Veckorevy*-materialet men hade dessutom tidigare publicerats i bilderboksform, "Här kommer jag, sa Teskedsgumman" (1970). Sen har vi ytterligare tre berättelser: "Mrs Pepperpot and the Pedlar", "Midsummer Romance" och "The Cuckoo". Den första av dessa känns igen från 1967 års julkalender, men de andra två är mer svårbestämda. Möjligen kan man spåra

brevmotivet i "Midsummer Romance" till en episod i TV-kalendern ("Amerikabesöket") och eventuellt också till ett avsnitt i den andra TV-serien, från 1973, "Teskedsgumman och kärleken". "The Cuckoo" är ännu mer svårplacerad. Det är också vanskligt att förklara i vilket sammanhang de här tre sagorna fått sina Björn Berg-illustrationer. Har de beställts direkt av det engelska förlaget eller handlar det om tre sagor tänkta för *Veckorevyn*, men som av någon anledning aldrig publicerades i det forumet?

Som nämnts tidigare dröjde det länge innan *Veckorevy*-materialet publicerades på norska. *Teskjekjerringa ordner opp* (2004) innehåller tretton sagor. En av dessa, "Teskjekjerringas trettende dag jul", hämtades från en tidigare outgiven saga från den svenska utgåvan av *Teskedsgumman i sagoskogen*. Den andra tolv härrör från *Veckorevy*-materialet, och av dessa hade tre vare sig publicerats på svenska eller engelska tidigare: "Teskjekjerringa og olympiaden", "Teskjekjerringa hos legen" och "Teskjekjerringa og julestria". Till sist kom *Den store Teskjekjerringaboka* (2010). De bidrar med ytterligare tre sagor som också finns med i *Teskedsgumman flyger och far*, samt med "Teskjekjerringa og gjøken" - Teskedsgumme-kanons verkliga gökunge!

När man drar ifrån de berättelser från *Veckorevyn* som tryckts antingen på svenska, engelska och norska återstår fyra: "Teskedsgumman fixar folkparkskontrakt", "Teskedsgumman på Kanarie-öarna", "Teskedsgummans hemkomst", "Teskedsgumman och ishockey-VM".

Teskedsgumman inrutad och numrerad

I den följande tabelluppställningen och sagonumreringen sätter jag genomgående de svenska böckerna först, följt av de engelska och norska. Skälet är att den norska utgivningen under lång tid inte varit lika omfattande som den svenska, vare sig med avseende på antal sagor eller antal böcker. Flera av böckerna gavs också först ut på svenska. Den engelska utgivningen kommer därefter, eftersom den följer den svenska snarare än den norska publiceringstakten, vilket gör framställningen mer överskådlig. Även innehållsmässigt, när det gäller urval och sagornas ordningsföljd, ligger de engelska böckerna närmare de svenska.

I görligaste mån har jag försökt bibehålla berättelsernas inbördes ordningsföljd inom varje bok, men eftersom jag också har eftersträvat enhetlig numrering av sagorna och korrespondens mellan språken - för att man så lätt som möjligt ska kunna se vad en viss berättelse

har för titel på både svenska, engelska och norska – har detta inte gått att genomföra fullt ut. Av de svenska böckerna är det dock bara *Teskedsgummans födelsedag* som har fått en ändrad inbördes sagoföljd. I tabellen anger asterisk vid respektive boktitel att ordningsföljden ändrats. När det gäller det engelska materialet är följden ändrad för den tredje och sjätte boken. Även när det gäller de norska böckerna har berättelserna fått en annan ordningsföljd i ett par av böckerna.

Berättelsernas namn på olika språk ska utläsas på samma rad, från ruta till ruta. Av naturliga skäl hamnar däremot inte *böckernas* titlar på samma rad i tabelluppställningen eftersom det är olika antal berättelser i utgåvorna och olika antal utgåvor. Jag har också valt att endast ta med Teskedsgumme-berättelser i min genomgång, trots att de första tre böckerna på svenska, och fem av sex på engelska, blandar Teskedsgumme-berättelser med andra Prøysen-sagor.⁷ De rader där boktitlar är inskrivna i en eller flera av rutorna lämnas onumrerade; endast berättelserna är numrerade.

Det bör också poängteras att den här framställningen alltså inte tar upp olika upplagor och tryckningar, bilderbokseditioner eller bearbetningar. Däremot har ambitionen varit att få med första gången en saga tryckts på något av de tre publiceringsspråken. När det gäller det engelska materialet hänvisas i övrigt till Charlotte Berry. Något som motsvarar hennes genomgång finns, mig veterligt, inte för norska eller svenska. Slutligen, eftersom det här är något av ett pionjärarbete, vill jag understryka att artikeln inte är det slutgiltiga ordet om utgivningen av Prøysens Teskedsgumme-sagor, utan snarare en utgångspunkt.

Teskedsgumman i tryck (bok)

Nr	Svenska	Engelska	Norska
Bok	GUMMAN SOM BLEV LITEN SOM EN TESKED (1956)	LITTLE OLD MRS PEPPERPOT (1959)	KJERRINGA SOM BLE SÅ LITA SOM EI TESKJE (1957)* ⁸
1	Gumman som blev liten som en tesked	Little Old Mrs Pepperpot	Kjerringa som ble så lita som ei teskje
2	En saga till om gumman som blev liten som en tesked	Mrs Pepperpot and the Mechanical Doll	Kjerringa gir julegave
3	Gumman som blev liten som en tesked och makaronerna	Mrs Pepperpot Buys Macaroni	Kjerringa og makaronisuppe
4	Kråkdrottningen	Queen of the Crows	Kråkedronningen
5	Gumman på basar	Mrs Pepperpot at the Bazaar	Kjerringa på basar
6			Kjerringa på kvinnoforening
Bok	MERA OM GUMMAN SOM BLEV LITEN SOM EN TESKED (1958)	MRS PEPPERPOT AGAIN (1960)	
7	Gumman som blev liten som en tesked plockar bär	Mrs Pepperpot and the Bilberries	Teskje-kjerringa på blåbærtur
8	Gumman som blev liten som en tesked är barnvakt	Mrs Pepperpot Minds the Baby	Kjerringa som barnevakt
			TESKJEKJERRINGA PÅ NYE EVENTYR (1960)
9	Teskedsgumman får en husvakt	Mrs Pepperpot's Penny Watchman	Teskjekjerringa får 10-öres vaktmester
10	Den skrockfulla tanten	The Bad Luck story	Teskjekjerringa og den overtruiske frua
11	Teskedsgumman och älgen	Mrs Pepperpot and the Moose	Teskjekjerringa og elgen
12	Teskedsgumman och den gömda skatten	Mrs Pepperpot finds a hidden treasure	Teskjekjerringa og den skjulte skatten
13	Teskedsgummans man	Mr Pepperpot	Teskjekjerringa og mannen hennes
Bok	TESKEDSGUMMANS FÖDELSEDAG (1960)*	MRS PEPPERPOT TO THE RESCUE (1963)*	
14	Teskedsgumman är med på en skidtävling	The ski-race	Teskjekjerringa blir med i langrenn
15	Teskedsgumman spår i kaffesump	Mrs Pepperpot Turns Fortune-teller	Teskjekjerringa spår i kaffegrut
16	Teskedsgumman går på skolavslutning	Mrs Pepperpot to the Rescue	Teskjekjerringa på skolefesten

Nr	Svenska	Engelska	Norska
17	Teskedsgumman vill säga ifrån	Mrs Pepperpot on the War-path	Teskjekjerringa klör på tunga
18	Teskedsgumman och valborgsmässoelden	Mrs Pepperpot Is Taken for a Witch	Teskjekjerringa og sankthansbålet
Bok			TESKJEKJERRINGA I EVENTYR-SKAUEN (1965)*
19	Teskedsgummans födelsedag	Mrs Pepperpot's Birthday	Teskjekjerringa har bursdagsfest
20	Teskedsgumman får en lektion i naturlära	The Nature Lesson	Teskjekjerringa tar time i naturfag
Bok	TESKEDSGUMMAN I SAGOSKOGEN (1968)	MRS PEPPERPOT IN THE MAGIC WOOD (1968)	
21	Teskedsgumman i sagoskogen	Mrs Pepperpot in the Magic Wood	Teskjekjerringa i eventyr-skauen
22	Teskedsgumman och dockteatern	Mrs Pepperpot and the Puppet Show	
23	Teskedsgumman och kråkungen	Mrs Pepperpot and the Baby Crow	Teskjekjerringa og kråke-ungen
24	Teskedsgumman lär sig simma	Mrs Pepperpot Learns to Swim	Teskjekjerringa lærer å svømme
25	Teskedsgumman är detektiv	Mrs Pepperpot Turns Detective	Teskjekjerringa er detektiv
26	Teskedsgumman leker detektiv igen	Mrs Pepperpot and the Brooch Hunt	Teskjekjerringa leker detektiv for annen gang
Bok		MRS PEPPERPOT'S OUTING (1971)*	
27	Teskedsgumman och papegojan	Mrs Pepperpot and the Budgerigar	Teskjekjerringa lærer undulat-språket
28	Teskedsgummans annandag		
29	Teskedsgummans julgransplundring		[Teskjekjerringas trettende dag jul] ⁹
30			Teskjekjerringa går i syttende-maitog
31		Mrs Pepperpot Has a Visitor from America	Teskjekjerringa får besøk fra Amerika
Bok	TESKEDSGUMMAN PÅ CAMPING (1969)		TESKJEKJERRINGA PÅ CAMPING (1967)
32	Teskedsgumman på camping	Mrs Pepperpot's Outing	Teskjekjerringa på camping

Nr	Svenska	Engelska	Norska
Bok	TESKEDSGUMMAN FLYGEROCHFAR (1972)	MRS PEPPERPOT'S YEAR (1973)*	TESKJEKJERRINGA ORDNER OPP (2004)*
33	Teskedsgumman och frostnätterna		Teskjekjerringa og frostnettene
34	Teskedsgumman och älgjakten	The Moose Hunt	Teskjekjerringa og elgjakta
35	Teskedsgumman och ödet	Fate and Mrs Pepperpot	
36	Teskedsgumman och flygresan		
37	Teskedsgumman och Mårten Gås		Teskjekjerringa spiser Mortensgås
38	Teskedsgumman på sjukhus	Mrs Pepperpot in Hospital	Teskjekjerringa på sykehus
39	Teskedsgumman blir Lucia		[Teskjekjerringa blir Lucia, i Stora Teskjekjerringaboka]
40	Teskedsgumman går med julgröt		[Teskjekjerringa og Nissegrauten, i Stora Teskjekjerringaboka]
41	Teskedsgumman spelar filipin		Teskjekjerringa spiser filipine
42	Teskedsgumman och trafikreglerna		
43	Teskedsgumman och nyårsvakan	The New Year's Adventure	[Teskjekjerringa feirer nyttår, i Stora Teskjekjerringaboka]
44	Teskedsgumman och tvåkronan		
45	Teskedsgumman och fettisdagsbullarna		
46	Teskedsgumman och sportlovet	Mrs Pepperpot Helps Arne	Teskjekjerringa og baktetrauet
47	Teskedsgumman och storstädningen	Spring Cleaning	Teskjekjerringa og vårreingjøringa
48	Teskedsgumman och påskkycklingarna	Easter Chicks	
49	Teskedsgumman kommer upp i tö		Teskjekjerringa i snø-smeltinga
50		Mrs Pepperpot and the Weather	Teskjekjerringa og værmeldningen
51			Teskjekjerringa og julestria
52		Mrs Pepperpot's Christmas ¹⁰	
53			Teskjekjerringa og olympiaden

Nr	Svenska	Engelska	Norska
54			Teskjekjerringa hos legen
Bok			STORA TESKJEKJERRINGA-BO- KA*
55		Midsummer Romance	
56		Mrs Peppercot and the Pedlar	
57		The Cuckoo	Teskjekjerringa og gjöken

Teskjekjerringa i *Barnetimen for de minste* (1955) [radio]

	Sagotitel	Saga
1	Kjerringa som ble så lita som ei teskje	1
2	Teskjekjerringa og makaronisuppa	3
3	Teskjekjerringa og blomstervasen	
4	Teskjekjerringa på månen	
5	Kråkedronningen	4
6	Teskjekjerringa og flugua	
7	Teskjekjerringa på blåbærtur	7

Teskjekjerringa i *Kooperatøren* (1955–1959)

	Titel	år/nr/sida	Saga
1	Kjerringa ble så lita som ei teskje	1955, nr. 9, s. 22	1
2	Kjerringa og makaronisuppa	1955, nr. 11, s. 22	3
3	Nå skal du få enda et eventyr om kjerringa som var så lita som ei teskje.	1955, nr. 12, s. 7	2
4	Kråke-dronningen	1956, nr. 6, s. 35	4
5	Teskjekjerringa som var på basar	1956, nr. 7, s. 9	5
6	Kjærringa på kvinneforening	1957, nr. 3, s. 13	6
7	Kjærringa som barnevakt	1957, nr. 4, s. 14	8
8	Teskje-kjærringa på blåbærtur	1957, nr. 8, s. 11	7
9	Teskjekjerringa får 10-øres vaktmester	1958, nr. 1, s. 18	9
10	Teskjekjærringa og den skjulte skatten	1958, nr. 2, s. 19	12
11	Teskjekjærringa og elgen	1958, nr. 3, s. 4	11
12	Den overtroiske kjærringa	1958, nr. 6, s. 9	10
13	Teskjekjærringmannen	1959, nr. 2, s. 14	13
14	Teskjekjerringa blir med i langrenn	1959, nr. 3, s. 14	14
15	Teskjekjærringa feirer bursdag!	1959, nr. 7, s. 6	19

Vårt Blad 1961–1967

	Titel	År/ datum/nr/sida	Saga
1	Teskje-kjerringa og rådyret ¹¹	1961, 6 december, nr 22, s. 6 och 15	
2	Teskjekjerringa i eventyrskauen	1964, 9 december, nr 22, s. 15	21
3	Teskjekjerringa pynter opp til jul	1967, 6 december, nr 22, s. 4	

Magasinet for alle 1961

	Titel	Nr/sida	Saga
1	Kjerringa som ble så lita som ei teskje	nr 18, s. 38–39	1
2	Kjerringa og makaronisuppa	nr 19, s. 38–39	3
3	Kjerringa gir julegave	nr 20, s. 38–39	2
4	Kråkedronningen	nr 21, s. 38–39	4
5	Kjerringa på basar	nr 21, s. 38–39	5
6	Kjerringa på kvinneforening	nr 23, s. 38–39	6
7	Kjerringa som barnevakt	nr 24, s. 38–39	8
8	Teskje-kjerringa på blåbærtur	nr 25, s. 38–39	7
9	Teskjekjerringa har time i naturfag	nr 26, s. 38–39	20
10	Teskjekjerringa har bursdag	nr 27, s. 38	19

Teskedsgumman i Vi 1956–1958

	Titel	År/ datum/nr	Saga
1	Käringen som blev liten som en tesked	1956, 11 maj, nr 19	1
2	Käringen och makaronerna	1956, 22 juni, nr 25–26	3
3	Kråkdrottningen	1956, 17 augusti, nr 33	4
4	En saga till om gumman som blev lite som en tesked	1957, 18 januari, nr 3	2
5	Blåbärssylt till pannkakor	1958, 29 mars, nr 13–14	7
6	Gumman som blev liten som en tesked är barnvakt	1958, 19 april, nr 16	8
7	Gumman får en husvakt	1958, 20 september, nr 38	9
8	Gumman och älgen	1958, 20 september, nr 38	11

Teskedsgumman i Året Runt 1973

	Titel	År/nr/sida	Saga
1	Teskedsgumman och gubben	1973, nr 2, s. 31–34	[1973 TV]
2	Teskedsgumman hos doktorn	1973, nr 3, s. 20–21	[Veckorevyn]
3	Julgransplundring hos Teskedsgumman	1973, nr 4, s. 18–19	29
4	Teskedsgumman på sjukhuset	1973, nr 5, s. 18–19	[Veckorevyn]
5	Teskedsgumman i sagoskogen	1973, nr 6, s. 18–19	21

Teskedsgumman i Veckorevyn 1968–1969

	Titel	Datum/nr/sida	Saga
1	Teskedsgumman och frostnätterna	2 okt 1968, nr 40, s. 71	33
2	Teskedsgumman och älgjakten	9 okt 1968, nr 41, s. 75	34
3	Teskedsgumman och Olympiaden	16 okt 1968, nr 42, s. 67	53
4	Teskedsgumman och vädret	23 okt 1968, nr 43, s. 75	50
5	Teskedsgumman och läkarundersökningen	30 okt 1968, nr 44, s. 76	54
6	Teskedsgumman och Mårten Gås	6 nov 1968, nr 45, s. 73	37
7	Teskedsgumman fixar folkparkskontrakt	13 nov 1968, nr 46, s. 67	
8	Teskedsgumman på sjukhus	20 nov 1968, nr 47, s. 69	38
9	Teskedsgumman och julstöket	27 nov 1968, nr 48, s. 51	51
10	Teskedsgumman på julmarknad	4 dec 1968, nr 49, s. 49	52
11	Teskedsgumman blir Lucia	11 dec 1968, nr 50, s. 49	39
12	Teskedsgumman går med julgröt	18 dec 1968, nr 51/52, s. 62	40
13	Teskedsgumman och nyårsvakan	30 dec 1968, nr 1, s. 57	43
14	Teskedsgumman spelar filipin	8 januari 1969, nr 2, s. 41	41
15	Teskedsgumman och trafikreglerna	15 januari 1969, nr 3, s. 41	42
16	Teskedsgumman och ödet	22 januari 1969, nr 4, s. 41	35
17	Teskedsgummans flygresa	29 januari 1969, nr 5, s. 41	36
18	Teskedsgumman på Kanarie-öarna	5 februari 1969, nr 6, s. 41	
19	Teskedsgummans hemkomst	12 februari 1969, nr 7, s. 49	
20	Teskedsgumman och fettisdagsbullarna	19 februari 1969, nr 8, s. 42	45
21	Teskedsgumman och sportlovet	26 februari 1969, nr 9, s. 42	46
22	Teskedsgumman och tvåkronan	5 mars 1969, nr 10, s. 47	44
23	Teskedsgumman kommer upp i tö	12 mars 1969, nr 11, s. 51	51
24	Teskedsgumman och vårstädningen	19 mars 1969, nr 12, s. 44	49
25	Teskedsgumman och ishockey-VM	26 mars 1969, nr 13, s. 51	
26	Teskedsgumman och påskkycklingarna	1 april 1969, nr 14, s. 64	48

Teskedsgumman i Sveriges Radios julkalender 1967

Episod	Sagotitel	Saga
1	Gumman som blev liten som en tesked	1
2	Teskedsgumman spår i kaffesump	15
3	Gumman som blev liten som en tesked är barnvakt	8
4	Teskedsgumman och den gömda skatten	12
5	Teskedsgummans man	13
6	Teskedsgumman får en lektion i naturlära	20
7	Teskedsgumman lär sig simma	24
8	Gumman och råttungen [annan saga]	
9	Teskedsgumman är detektiv	25
10	Teskedsgumman och den skrockfulla tanten	10
11	Skomakardockan [annan saga]	
12	Gumman som blev liten som en tesked plockar bär	7
13	Teskedsgumman och kråkungen	23
14	Teskedsgummans gubbe och djuren	
15	Teskedsgumman är med på en skidtävling	14
16	Teskedsgumman får en husvakt	9
17	Teskedsgumman och valborgsmässaelden	18
18	Teskedsgumman och älgen	11
19	En saga till om gumman som blev liten som en tesked	2
20	Teskedsgumman i sagoskogen	21
21	Byn som glömde att det var jul [fristående Prøysen-saga]	-
22	Snickare Anderssons jul [annan saga]	

Teskedsgumman i Sveriges TV:s julkalender 1967

Episod	Titel	Saga
1	I TV-studion	
2	Teskedsgumman och gårdfarihandlaren	56
3	Gumman på basar	5
4	Teskedsgumman och sotaren	
5	Teskedsgumman och kafferepet	
6	Teskedsgumman och papegojan	27
7	Teskedsgumman och julmarknaden [Här kommer jag, sa Teskedsgumman]	52
8	Teskedsgumman och brevet från Amerika	31

Episod	Titel	Saga
9	Teskedsgumman får besök från Amerika	31
10	Teskedsgumman får besök från Amerika (forts)	31
11	Teskedsgumman blir Lucia	39
12	Teskedsgumman får besök från Amerika (forts)	31
13	Teskedsgumman och dockteatern	22
14	Teskedsgumman går på skolavslutning	16
15	Teskedsgumman och tröjan	
16	Teskedsgumman vill säga ifrån	17
17	Teskedsgumman vill säga ifrån (forts)	17
18	Teskedsgumman och baktävlingen	
19	Teskedsgumman går med julgröt	40
20	Teskedsgumman spelar filipin	41
21	Teskedsgumman klär julgranen	
22	Alla teskedsgummorna	

Teskedsgumman i Sveriges TV 1973

Episod	Titel	Saga
1	Teskedsgumman och gubben	
2	Teskedsgumman och våren	
3	Teskedsgumman och idrotten	14
4	Teskedsgumman och presenten	
5	Teskedsgumman och politiken	
6	Teskedsgumman och simläraren	24
7	Teskedsgumman och sagofolket	21
8	Teskedsgumman och kärleken	55
9	Teskedsgumman och resan	38
10	Teskedsgumman och friheten	
11	Teskedsgumman och katterna	13 och 29

Sammanfattning

Av de sammanlagt 57 tryckta sagorna återfinns 45 på svenska, 46 om man räknar med bilderboken *Här kommer jag, sa Teskedsgumman* (saga 52). De berättelser som saknas är sex som getts ut endast på norska ("Kjerringa på kvinnoforening", "Teskjekjerringa går i syttendemaitog", "Teskjekjerringa og olympiaden", "Teskjekjerringa hos legen", "Teskjekjerringa og julestria" samt "Teskjekjerringa får besøk fra Amerika"), två som återfinns på både norska och engelska ("Teskjekjerringa og vaermeldningen" och "Teskjekjerringa og gjøken") samt ytterligare tre sagor på engelska som inte har getts ut i bokform på svenska och norska ("Midsummer Romance", "Mrs Pepperpot and the Pedlar" och, beroende på hur man ser det, "Mrs Pepperpot's Christmas"). Den sistnämnda har dock alltså getts ut som bilderbok, och det redan 1970. För övrigt handlar publiceringsluckorna om texter från *Veckorevyn* och eventuellt om manustexter till radio- och TV-produktioner. Här återstår en del frågetecken.

Den engelska utgivningen saknar "Kvinnoforeningen" och "Syttendemaitoget", och dessutom två av julberättelserna. För övrigt består skillnaden i urvalet på *Veckorevy*-materialet; endast sju av de sjutton svenska texterna har tagits med. På engelska hittar vi sammanlagt 40 tryckta sagor. Den norska utgivningen saknar "Teskedsgummans annandag" samt, mer förvånande, "Teskedsgumman och dockteatern" och därtill nio av sagorna i *Veckorevyn/Flyger och far*-materialet. Det är värt att notera att endast 30 av Teskedsgumme-sagorna fanns på norska fram till 2004. Men i och med utgivningen av *Teskjekjerringa ordner opp* (2004) och *Den stora Teskjekjerringaboka* (2010) finns numera 46 av sagorna också på norska, 47 om man räknar med bilderboken *Teskjekjerringa på julehandel*. Likväl är det förstas eftersträvsvärt att få till stånd en mer komplett och kritiskt genomlyst utgivning på alla tre språken (och kanske fler), kanske till och med en utgivning som tar med de återstående sagorna från *Veckorevyn* och "Barnetimen for de minste", såsom "Teskedsgumman fixar folkparkskontrakt" och "Teskedsgumman på månen".

Det är förvisso en utmaning att ge sig in i Teskedsgummans publikationshistoria. Min tes har varit att full överblick bara kan fås när utgivningen på norska, svenska och engelska läggs bredvid varandra. Denna genomgång bekräftar detta. Bilden kompliceras ytterligare av att det rått olika urval och utgivningstakt i de tre länderna/språkområdena. Ytterligare en faktor att väga in har varit att samma grundsaga ofta förekommer i flera olika versioner. Ett sätt att få syn på sagornas migration såväl inom som mellan de

tre språken har varit att peka på utgivning i periodika, i radio och i TV. Men även denna media-mångfald bidrar förstås till att göra helheten svårhanterlig. I tabelluppställningarna som följer har jag därför, efter bokpublikationerna, lagt in översikter över relevanta norska och svenska medie-produktioner med Teskedsgumman. För den som vill kan man då spåra när en saga rör sig från ett medium till ett annat. Den allra första sagan börjar sin karriär i radio ("Barnetimen for de minste"), fortsätter i en månadstidning (*Kooperatören*), publiceras i bokform (på tre språk), tas upp i ytterligare en periodika (*Magasinet for alle*),¹² blir radio igen (julkalender) och ges sedan ut som bilderbok.

Vad visar då en sådan här publikations- och mediehistoria? Först som sist visar den här genomgången på den inneboende dynamik och flexibilitet som finns i Teskedsgumman både som saga och karaktär. Men den visar också på Prøysens förhållningsätt till sitt eget berättande. Han har något att berätta, och han gör det med alla till buds stående medel. Han gör om, återberättar, återbrukar – i olika medier, på olika språk, med olika verkkningsmedel (Skaret). Texten är inte sakrosankt, men berättandet är det. Han förhåller sig väsentligen till sitt stoff som en muntlig, traditionell berättare, som plockar fram en gammal berättelse ur sin hatt och trollar den ny för varje ny publik.

Biografisk information: Björn Sundmark är professor i engelsk litteratur vid Malmö högskola, Sverige, där han undervisar på ämneslärarprogrammet (engelska), samt ger kursen "Children's Literature in a Global Perspective". Bland hans publikationer kan nämnas studien Alice in the Oral-Literary Continuum och antologin The Nation in Children's Literature. Därutöver har Sundmark skrivit ett flertal vetenskapliga artiklar och kapitelbidrag om Selma Lagerlöf, Astrid Lindgren, Lewis Carroll, Tove Jansson och Alf Prøysen. Sundmark är också redaktör för den internationella tidskriften Bookbird.

Noter

1 Mitt tack till Anne Skaret, Svein Slettan och Åsa Warnqvist för värdefulla kommentarer och synpunkter på en tidigare version av den här artikeln.

2 De senare bilderböckerna har jag inte tagit med, eftersom de inte innehåller några nya sagor, utan återger äldre sagor och färglagda Björn Berg-illustrationer, eller, i den engelska utgåvan, har ny-illustrerats (se Berry).

3 Prøysen använder själv ordet "eventyr" om Teskedsgumme-berättelserna, vilket på svenska blir just "saga". Rabén & Sjögrens tävling till vilken Prøysen skickade in den första historien, var för övrigt en "sago-tävling". Den vardagligt vanliga huvudpersonen (som också är/kan bli liten), den magiska transformationen, förmågan att tala med djur, den muntligt-litterära stilen, kortformen, det formelmässiga – allt detta passar väl med sago-genren. Det sagramässiga understryks även av att de första samlingarna också innehåller sagor i mer traditionell folksagostil.

4 Huruvida Moes uppgifter om Prøysens Teskedsgumme-sagor i "Barnetimen for de minste" är fullständiga är osäkert. Jag har inte lyckats lokalisera några andra källor som avser Teskedsgumman i radioprogrammet.

5 Uppgifterna om utgivningen i *Kooperatøren* har meddelats mig av Anne Skaret, övriga periodika-uppgifter kommer från Karianne Hagen.

6 I ett tidigare arbete har jag beskrivit vilka sagor som förekommer både i tryck och i radio eller TV (Julkalendrarna) (se Sundmark).

7 Enda undantaget från detta är tabellen över Julkalenderns radioutsändningar som för helhetens skull också inkluderar de sagor där Teskedsgumman inte är med.

8 Asterisk anger i tabellen att berättelseföljden ändrats.

9 Publicerad på norska i *Teskjekjerringa ordner opp* (2004).

10 Den här sagan (nr 52) gavs ut som bilderbok redan 1970 på både svenska, norska och engelska. Men på svenska och norska har den alltså inte ännu getts ut i vanlig bokform.

11 Illustrerad av Bjarne Restan.

12 När det gäller sammanställningen av Teskedsgumme-publikationer i norsk och svensk periodika har jag använt mig av den dokumentering som håller på att tas fram vid norska Nasjonalbiblioteket och som jag tacksamt fått ta del av genom Karianne Hagens försorg.

Bibliografi

Primärlitteratur (Norge)

Prøysen, Alf. *Kjerringa som ble så lita som ei teskje*. 1956. Ill. Borghild Rud. Oslo: Tiden, 1957.

Prøysen, Alf. *Teskjekjerringa på nye eventyr*. 1958. Ill. Borghild Rud. Oslo: Tiden, 1960.

Prøysen, Alf. *Teskjekjerringa i eventyrskauen*. Ill. Borghild Rud. Oslo: Tiden, 1965.

Prøysen, Alf. *Teskjekjerringa på camping*. Ill. Borghild Rud. Oslo: Tiden, 1967.

Prøysen, Alf. *Teskjekjerringa ordner opp*. Oslo: Gyldendal, 2004.

Prøysen, Alf. *Den store Teskjekjerringaboka*. Ill. Annine Qvale. Oslo: Gyldendal, 2010.

Bilderböcker (Norge)

Prøysen, Alf. *Teskjekjerringa*. Ill. Björn Berg. Oslo: Tiden, 1968.

Prøysen, Alf. *Teskjekjerringa på julehandel*. Ill. Björn Berg. Oslo: Tiden, 1970.

Prøysen, Alf. *Teskjekjerringa og kvitebjørn kong Valemon*. Ill. Borghild Rud. Oslo: Tiden, 1972.

Primärlitteratur (Sverige)

Prøysen, Alf. *Gumman som blev liten som en tesked*. Övers. Inga and Ulf Peder Olrog. Ill. Björn Berg. Stockholm: Rabén & Sjögren, 1956.

Prøysen, Alf. *Mera om gumman som blev liten som en tesked*. Övers. Inga and Ulf Peder Olrog. Ill. Björn Berg. Stockholm: Rabén & Sjögren, 1958.

Prøysen, Alf. *Teskedsgummans födelsedag*. Övers. Inga and Ulf Peder Olrog. Övers. Ill. Björn Berg. Stockholm: Rabén & Sjögren, 1960.

Prøysen, Alf. *Teskedsgumman i sagoskogen*. 1965. Övers. Inga and Ulf Peder Olrog. Ill. Björn Berg. Stockholm: Rabén & Sjögren, 1968.

Prøysen, Alf. *Teskedsgumman på camping*. 1967. Övers. Inga and Ulf Peder Olrog. Ill. Björn Berg. Stockholm: Rabén & Sjögren, 1968.

Prøysen, Alf. *Teskedsgumman flyger och far*. Övers. Inga and Ulf Peder Olrog. Ill. Björn Berg. Stockholm: Rabén & Sjögren, 1972.

Bilderböcker (Sverige)

Prøysen, Alf. *Göta Petter, sa Teskedsgumman*. Stockholm: Rabén & Sjögren, 1968.

Prøysen, Alf. *Här kommer jag, sa Teskedsgumman*. Stockholm: Rabén & Sjögren, 1970.

Primärlitteratur (Storbritannien)

Prøysen, Alf. *Little Old Mrs Pepperpot and Other Stories*. Övers. Marianne Helweg. Ill. Björn Berg. London: Hutchinson, 1959.

Prøysen, Alf. *Mrs Pepperpot Again*. 1960. Övers. Marianne Helweg. Ill. Björn Berg. London: Random House, 2012.

Prøysen, Alf. *Mrs Pepperpot to the Rescue*. 1963. Övers. Marianne Helweg. Ill. Björn Berg. London: Random House, 2012.

Prøysen, Alf. *Mrs Pepperpot in the Magic Wood*. 1968. Övers. Marianne Helweg. Ill. Björn Berg. London: Random House, 2012.

Prøysen, Alf. *Mrs Pepperpot's Outing*. 1971. Övers. Marianne Helweg. Ill. Björn Berg. London: Random House, 2012.

Prøysen, Alf. *Mrs Pepperpot's Year*. 1973. Övers. Marianne Helweg. Ill. Björn Berg. London: Random House, 2012.

Bilderböcker (Storbritannien)

Prøysen, Alf. *Mrs Pepperpot's Busy Day*. 1968. Övers. Marianne Helweg. Ill. Björn Berg. London: Hutchinson, 1970.

Prøysen, Alf. *Mrs Pepperpot's Christmas*. 1970. Övers. Marianne Helweg. Ill. Björn Berg. London: Hutchinson, 1972.

Sekundärmaterial

Birkeland, Tone, Gunvor Risa och Karin Beate Vold. *Norsk Barnelitteraturhistorie*. Andra upplagan. Oslo: Det Norske Samlaget, 2005.

Berry, Charlotte. "Mrs Pepperpot Rules Britannia: The British Editions." *Empowering Transformations: Mrs Pepperpot Revisited*. Red. Maria-Lassén Seger och Anne Skaret. Newcastle: Cambridge Scholars, 2014.

Hagemann, Sonja. *Barnelitteratur i Norge 1914–1970*. Oslo: Aschehoug, 1974.

Lassén-Seger, Maria och Anne Skaret (red). *Empowering Transformations: Mrs Pepperpot Revisited*. Newcastle: Cambridge Scholars, 2014.

Moe, Nina. *Barnet i radio: Thorbjørn Egner og Alf Prøysen som radiokunstnere og visediktere i 1950-åra*. Master's thesis, University of Oslo, 1998.

Røsbak, Ove. *Alf Prøysen: Præstvægen og Sjustjerna*. Oslo: Gyldendal, 1992.

Skaret, Anne. "Alf Prøysens fortellinger om teskjekjerringa som en 'uferdig estetikk.'" *Barnboken* 37(2014): 1–17.

Skaret, Anne. Teskjekjerringa i *Kooperatøren*. Mejl-korrespondens.

Sundmark, Björn. "Transforming Text, Tradition and TV: The Magic of Prøysen's Pepperpot." *Empowering Transformations: Mrs Pepperpot Revisited*. Red. Maria-Lassén Seger och Anne Skaret. Newcastle: Cambridge Scholars, 2014.